

Input voor verkiezingsprogramma's Tweede Kamerverkiezingen 2025

Politieke inzet komende vier jaar

De jeugdzorg staat de komende vier jaar voor grote transities. Het hoofddoel is dat zo min mogelijk kinderen en gezinnen jeugdzorg nodig hebben.

Daarvoor is het noodzakelijk dat de overheid investeert in andere beleidsdomeinen en dat integraal en over deze domeinen heen wordt samengewerkt. Mocht hulp en/of bescherming toch nodig zijn, dan krijgen de meest kwetsbare kinderen de hoogste prioriteit. Aanbieders en gemeenten moeten voldoende geld hebben om de jeugdzorg te kunnen verbeteren. De jeugdzorg moet een aantrekkelijke sector blijven om in te werken. Medewerkers in de jeugdzorg krijgen passende arbeidsvoorwaarden en ruimte om zichzelf verder te ontwikkelen. De plannen uit de Hervormingsagenda Jeugd moeten worden doorgevoerd en de adviezen van de Deskundigencommissie Jeugd opgevolgd. Het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming moet worden uitgewerkt op basis van een fundamentele herbezinning over hoe kinderen en gezinnen in Nederland kunnen worden beschermd.

1 Eén samenhangende jeugd- en gezinsvisie

In Nederland maakt 1 op de 7 kinderen inmiddels gebruik van jeugdzorg. Dat getal moet drastisch omlaag. Vaak krijgen kinderen en gezinnen jeugdzorg omdat het thuis of op school niet goed gaat. Het is daarom van belang dat er wordt gekeken naar onderliggende problemen binnen een gezin - zoals stress, armoede, huisvestingsproblemen, bestaansonzekerheid of volwassenenproblematiek - nog voordat er jeugdzorg wordt ingezet.

- **Eén domeinoverstijgende inzet voor veerkrachtige kinderen en gezinnen:** verbind de inzet op o.a. onderwijs, wonen, armoede, schulden, bestaanszekerheid en mentale gezondheid
- **Preventie als basis:** zet pas jeugdzorg of een jeugdbeschermingsmaatregel in wanneer het écht nodig is en investeer in voorzieningen op school, op de sportclub en in de buurt
- **Een Minister voor Jeugd:** één bewindspersoon verantwoordelijk voor het jeugd- en gezinsbeleid in Nederland

2 Zo liefdevol, zo kleinschalig en zo thuis mogelijk

Als hulp en ondersteuning toch nodig is, dan moet deze passend en tijdig beschikbaar zijn. Nu is dit te vaak niet het geval. Kinderen en gezinnen hebben recht op liefdevolle jeugdzorg die zo kleinschalig en zo thuis mogelijk is georganiseerd. De hervormingen van het stelsel moeten worden doorgezet. Verdere vertraging is funest.

- ❑ **Door met de Hervormingsagenda Jeugd:** maar de inhoudelijke en financiële adviezen van de deskundigencommissie dienen van kافت tot kافت en onvoorwaardelijk te worden overgenomen
- ❑ **Betere kind- en gezinsbescherming:** een fundamentele herbezinning over wanneer er wordt ingegrepen in gezinnen in geval van onveiligheid, nog voordat de plannen uit het Toekomst-scenario Kind- en Gezinsbescherming verder worden uitgewerkt
- ❑ **Doorzetten van afbouw gesloten jeugdzorg en opbouw van alternatieven:** investeringen in kleinschalige, open alternatieven die aansluiten bij de behoeften van kinderen die tijdelijk niet meer thuis kunnen wonen
- ❑ **Geén eigen bijdrage:** jeugdzorg moet toegankelijk blijven voor kinderen en gezinnen die dit het hardst nodig hebben
- ❑ **Geen harde knip na 18 jaar:** stop pas met hulp en ondersteuning zodra de Big Five (support, wonen, school en werk, inkomen en welzijn) van jongeren op orde zijn en veranker dit in de Jeugdwet

3 Een goed werkend stelsel

Een versnipperd stelsel draagt bij aan hoge administratieve lasten en lange wachtlijsten in de jeugdzorg. Tijd en geld dat beter kan worden besteed aan hulp aan en bescherming van kinderen en gezinnen. Om de zorg voor de jeugd te kunnen verbeteren is het daarom belangrijk dat gemeenten met aanbieders in partnerschap goede afspraken maken over verantwoordelijkheden en financiering. De jeugdzorg werkt op basis van wederzijds vertrouwen en de overheid heeft een stelselverantwoordelijkheid om hierop toe te zien.

- ❑ **Minder marktwerking:** geen aanbestedingscircuit, maar een overheid die stuurt op langdurige samenwerkingen tussen gemeenten en een beperkt aantal gecontracteerde aanbieders
- ❑ **Eerlijke en toereikende tarieven:** het verbeteren de jeugdzorg kan alleen als aanbieders de financiële ruimte krijgen om te transformeren en tegelijkertijd goede zorg te kunnen blijven bieden

4 Ruimte voor professionals

In de jeugdzorg werken bijna 37.000 mensen dag en nacht om het verschil te kunnen maken in het leven van kinderen en gezinnen. De werkdruk is echter hoog en de personeelstekorten lopen de komende jaren verder op. Om kinderen en gezinnen in de toekomst hulp en bescherming te kunnen blijven bieden moet de jeugdzorg een aantrekkelijke sector zijn om in te (blijven) werken.

- ❑ **Een actieplan voor behoud van professionals:** zodat er de komende jaren voldoende mensen met plezier en onder goede arbeidsvoorwaarden in de jeugdzorg blijven werken
- ❑ **Ruimte voor opleiden en ontwikkelen:** werkgevers krijgen voldoende geld om hun medewerkers te ondersteunen en om te investeren in hun ontwikkeling en (vervolg-)opleiding

